O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"
Samarqand iqtisodiyot va servis instituti
rektori M.E.Po'latov
2024 yil « 29 » 08

Ro'yxatga olindi: MD-71010401-1.04
2024 yil " 29 " 08

TA'MINOT JARAYONINI BOSHQARISH O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	1000 000	– Xizmatlar
Ta'lim sohasi:	1010 000	– Xizmat ko'rsatish sohasi
Magistratura mutaxassisligi:	71010401	– Logistika

Samarqand – 2024

Fan/modul kodi TJB1105		O‘quv yili 2024-2025	Semestr 1	Kreditlar 5
Fan/modul turi Majburiy		Ta’lim tili O‘zbek		Haftadagi dars soatlari 4
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg’ulotlari (soat)	Mustaqil ta’lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Ta’minot jarayonini boshqarish	60	90	150

2.	**I. Fanning mazmuni** Fanni o‘qitishdan maqsad – magistrlarga logistik menejment tizimida ta’minot, ta’minot logistikasining subyektlari va obyektlari, xarid jarayonlarini strategik rejalashtirish, xaridni boshqarishning tashkiliy tuzilmalari, zahiralarnini boshqarishning matematik modellari sohasida malaka va amaliy ko‘nikmalarni shakllantirish va takomillashtirish.
3.	**II. Asosiy nazariy qism (ma’ruza mashg’ulotlari)** **II.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:** **1-mavzu. Logistik menejment tizimida ta’minot** Ta’minotni tashkil qilishda logistik yondashuv. Ta’minot jarayoning strategik va taktik jihatlari. Ta’minot logistikasining maqsad va vazifalari. Ta’minot logistikasining evolyusiyasi. **2-mavzu. Ta’minot logistikasining subyektlari va obyektlari** Ta’minot logistikasi obyektlarining tasnifi. Ta’minot logistikasining subyektlari. “Yaratish yoki sotib olish” (“make or buy”) masalasi. **3-mavzu. Xarid jarayonlarini strategik rejalashtirish** Strategik rejalashtirish darajalari. Xaridning strategiyani tanlashga ta’sir qiluvchi strategik komponentlari. Xarid jarayonlari strategiyalari. Xaridlar logistikasi asosida raqobatbardosh ustunliklarni ta’minlash usullari. **4-mavzu. Xaridni boshqarishning tashkiliy tuzilmalari** Tashkiliy tuzilmani loyihalashning asosiy modellari va usullari. Xaridni boshqarish tashkiliy tuzilmalarining turlari. Xarid faoliyati bilan shug’ullanadigan funksional bo‘limlar **5-mavzu. Korxonalar faoliyatida ta’minot bo‘limining o‘rni va ahamiyati** Ta’minot bo‘limi faoliyatining umumiy tavsifi. Ta’minot bo‘limining tashkiliy tuzilmasi. Ta’minot bo‘limi faoliyati. Yetkazib beruvchining hujjatlari bilan ishlash qoidalari. Taqqoslama dalolatnomalar bilan ishlash qoidalari **6-mavzu. Yetkazib beruvchilar bozorini tahlil qilish usullari** Yetkazib beruvchilarni qidirish va tanlash usullari. Yetkazib beruvchilar

	O.M.Pardayeva – TDIU Samarqand filiali, “Yashil iqtisodiyot va barqaror biznes” kafedrasi mudiri, PhD **I.X.Nasimov** – SamDU, “Tarmoqlar iqtisodiyoti” kafedrasi dotsenti, PhD

	Qo'shimcha adabiyotlar 6. Гончаров А. И. Организатsia работы транспорта во внешнеэкономической сфере: [электронное учебное пособие] / А. И. Гончаров. – Санкт-Петербург: ФГБОУ ВО ПГУПС, 2021. – 49 с. 7. Управление внешнеэкономической деятелностю: методические указания / составители: В.В. Боброва, Т.Л. Баженова; Оренбургский гос. ун-т. – Оренбург: ОГУ, 2020. – 37 с. 8. Улашев И.О., Гуламова С.К. Основы логистики: Методические указания по проведению практических (семинарских) занятий. - Навои: НГГ'И, 2009. 9. Абатуров В., Перевозкина Н. Транспортные лабиринты логистики // Экономическое обозрение.- - 9 (84) 2006. 10. Алесинская Т.В. Основы логистики (Общие вопросы логистического упавления): Учебное пособие. -Таганпог- ТРТV 7т 11. Корсаков А.А. Практикум по курсу «Основы логистики» / Московский государственный университет экономики, статистики и информатики, М., 2012. 12. Котлер Ф. Основы маркетинга. Учебное пособие. — М.: Вилямс, 2010. - 656 с. 13. Уотерс Д. Логистика. Управление цепю поставок: Пер. с англ. — М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2009. — 503 с. 14. Харолд Е. Фирон, Майкл Р. Линдерс. Управление снабжением и запасами. Логистика. – СП.: ООО «Изд-во Полигон», 1999 г. **Internet saytlari** 15. www.gov.uz– O'zbekiston Respublikasi hukumat portali 16. www.lex.uz– O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi 17. studme/org/ - Учебные материалы для студентов. 18. Всемирный банк (www.worldbank.org/data/wdi); 19. Международный валютный фонд, МВФ (www.imf.org); The World Economic Outlook (www.imf.org/external/pubs/ft/weo/); 20. Конференция ООН по торговле и развитию, ЮНКТАД (www.unctad.org); 21. http://www.sies.uz – SamISIning rasmiy web sayti.
8.	Fan dasturi Samarqand iqtisodiyot va servis instituti O'quv uslubiy kengashining 2024 yil "29" 08 dagi 1 - sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan. (№ 12-07-30).
9.	**Fan/modul uchun mas'ul:** **N.D.Boboyev** – SamISI, "Marketing" kafedrasi dotsenti, i.f.n.
10.	**Taqrizchilar:**

	narxlarini o'rganish va kuzatish qoidalari. Yetkazib beruvchilar bilan ishlash uchun zarur bo'lgan iqtisodiy shart-sharoitlarni shrganish. Ta'minot jarayonida narxlash mexanizmi. Ta'minotni boshqarish jarayoni. **7-mavzu. Nolikvid moddiy resurslarni aniqlash, biznesni rivojlantirish strategiyasida ta'minotning o'rni.** Nolikvid tovar-moddiy boyliklar bo'yicha hisobot shakllari. Nolikvid tovar-moddiy boyliklarni sotish bo'yicha takliflar shakli. Kreditorlik qarzlari to'g'risidagi hisobot shakli. Avans to'lovlari to'g'risidagi hisobot shakli. Keyingi hisobot davri uchun moliyaviy rejani tayyorlash. Biznesni rivojlantirish strategiyasini ishlab chiqishda ta'minot bo'limi hisobotlaridan foydalanish **8-mavzu. Ta'minotni tashkil qilishda logistik yondashuv** Ta'minot manbalarini tanlash. Yetkazib beruvchilarni boshqarish. Yetkazib beruvchilar tasnifi. Logistik tizim tashqi aloqalari turlari. **9-mavzu. Xaridlarni boshqarish** Moddiy resurslarga bo'lgan talabni rejalashtirish va prognozlash. Xarid jarayonlari logistikasi. Xarid jarayonlarining logistik strategiyalari. **10-mavzu. Buyurtmalarni boshqarish** Xaridni amalga oshirish uchun buyurtmalarni tayyorlash. Buyurtmalar hajmini aniqlash. Buyurtmalarn berish va ularning bajarilishini nazorat qilish. **11-mavzu. Mahsulot yetkazib beruvchilar bilan munosabatlarni boshqarish** Mahsulot yetkazib beruvchilar bilan munosabatlar tiplari. Mahsulot yetkazib beruvchilar bilan munosabatlar strategiyalari. Yetkazib beruvchilar bilan munosabatlarni integrasiyalashgan boshqarish. **12-mavzu. Mahsulot yetkazib beruvchilar bilan munosabatlarni boshqarish texnologiyalari va sifati** Yetkazib beruvchilar bilan munosabatlarni boshqarishning "Vendor-managed Inventory-VMI" texnologiyasi. Yetkazib beruvchilar faoliyati sifatini tahlil qilish. **13-mavzu. Ta'minot jarayonlari va zahiralarni boshqarish** "Buyurtma berish" moddiy resurslarini yetkazib berishni rejalashtirish. Moddiy resurslarni jo'natish hajmini aniqlash. Moddiy resurslarni yetkazib berish modellari. **14-mavzu. Moddiy resurslarga bo'lgan ehtiyojni rejalashtirish tizimlari** Moddiy resurslarni rejalashtirish - MRR (Material Requirement Planning-MRP) tizimi. Korxona resurslarini rejalashtirish-KRR (*Enterprise Resource Planning*-ERP) tizimi. **15-mavzu. Ta'minot jarayonlari logistikasi samaradorligini baholash** Ta'minot jarayonlari samaradorligi ko'rsatkichlari. Ta'minot jarayonlari xarajatlarini o'rganish. **III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar** Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Logistik menejment tizimida ta'minot
2. Ta'minot logistikasining subyektlari va obyektlari
3. Xarid jarayonlarini strategik rejalashtirish
4. Xaridni boshqarishning tashkiliy tuzilmalari
5. Korxonalar faoliyatida ta'minot bo'limining o'rni va ahamiyati
6. Yetkazib beruvchilar bozorini tahlil qilish usullari
7. Nolikvid moddiy resurslarni aniqlash, biznesni rivojlantirish strategiyasida ta'minotning o'rni
8. Ta'minotni tashkil qilishda logistik yondashuv
9. Xaridlarni boshqarish
10. Buyurtmalarni boshqarish
11. Mahsulot yetkazib beruvchilar bilan munosabatlarni boshqarish
12. Mahsulot yetkazib beruvchilar bilan munosabatlarni boshqarish texnologiyalari va sifati
13. Ta'minot jarayonlari va zahiralarni boshqarish
14. Moddiy resurslarga bo'lgan ehtiyojni rejalashtirish tizimlari
15. Ta'minot jarayonlari logistikasi samaradorligini baholash

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkaziladi. Mashg'ulotlarda faol va interfaktiv usullar yordamida, mavzularga mos pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llaniladi.

IV. MUSTAQIL TA'LIM VA MUSTAQIL IShLAR

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Ta'minot jarayonini tavsiflovchi asosiy tushuncha va terminlar
2. Xaridlar logistikasining obyekti, predmeti, maqsadi, vazifalari va tamoyillari
3. Ta'minot jarayonining obyekti, subyekti va sotib olinadigan moddiy resurslar nomenklaturasi
4. Xarid va ta'minot jarayonlarini strategik rejalashtirish
5. Strategik rejalashtirish darajalari
6. Strategiyani tanlashga ta'sir qiluvchi xaridning strategik komponentlari
7. Ta'minotni boshqarishnin tashkiliy tuzilmalari
8. Xaridlarni amalga oshiradigan bo'limlarning funksional vazifalari
9. Korxonaning moddiy resurslarga bo'lgan ehtiyojini aniqlash
10. Ta'minot manbalarini aniqlash
11. Xarid uchun buyurtmani tayyorlash va joylashtirish
12. Sifat nazorati va mahsulotni qabul qilish
13. To'lovni amalga oshirish va hisobotlarni shakllantirish
14. Biznesni rivojlantirish strategiyasini ishlab chiqish
15. Logistik menejment tizimida ta'minot
16. Ta'minot logistikasining subyektlari va obyektlari
17. Xarid jarayonlarini strategik rejalashtirish
18. Xaridni boshqarishning tashkiliy tuzilmalari
19. Ta'minotni tashkil qilishda logistik yondashuv

20. Xaridlarni boshqarish
21. Buyurtmalarni boshqarish
22. Mahsulot yetkazib beruvchilar bilan munosabatlarni boshqarish
23. Mahsulot yetkazib beruvchilar bilan munosabatlarni boshqarish texnologiyalari va sifati
24. Ta'minot jarayonlari va zahiralarni boshqarish
25. Moddiy resurslarga bo'lgan ehtiyojni rejalashtirish tizimlari
26. Ta'minot jarayonlari logistikasi samaradorligini baholash

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan loyiha ishi, esse, tezis yoki ilmiy maqola yozish, referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

4.

V. Ta'lim natijalari / kasbiy kompetensiyalari

Magistr bilishi kerak:

- Logistik tizimlarning matematik modellari, mahsulot yetkazib beruvchilar bilan munosabatlarni boshqarish, ta'minotni tashkil qilishda logistik yondashuvlarini, xaridni boshqarishning tashkiliy tuzilmalarini bilishi kerak; **(bilim)**
- Ta'minot jarayonlari va zahiralarni boshqarish, moddiy resurslarga bo'lgan ehtiyojni rejalashtirish tizimlari, transport masalalari modellari konikmalariga ega bo'lishi kerak **(ko'nikma)**
- Logistika va ta'minot zanjirini boshqarish tadqiqotlarida ommaviy xizmat tizimlarini modellashtirish usullari, ta'minot jarayonlari logistikasi samaradorligini baholash malakalariga ega bo'lishi kerak. **(malaka)**

5.

VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:

- ma'ruzalar;
- interfaol keys-stadilar;
- seminar va treninglar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar);
- guruhlarda ishlash;
- taqdimotlar qilish;
- individual loyihalar va loyihalar tahlili;
- misol va masalalar;
- jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.

6.

VII. Kreditlarni olish uchun talablar:

joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni yoki testni muvaffaqiyatli topshirish.

7.

Asosiy adabiyotlar

1. Boboyev N. Logistika. O'quv qo'llanma. - Samarqand: SamISI, 2021. - 330 b. **ISBN: 978-9943-7641-5-6**
2. Boboyev N. Logistika asoslari. Darslik - Samarqand: SamISI, 2023. - 292 b. **ISBN: 978-9943-9457-6-0**
3. Boboyev N. Logistika asoslari. O'quv-uslubiy qo'llanma(Praktikum)- Samarqand: SamISI, 2023. - 132 b. **ISBN: 978-9943-9457-6-0**
4. Б.А.Аникин Т.А. Родкина. Основы логистики .Учебник : 2013.
5. Е.А.Смировна .Управление цепями поставок .Учебное пособие: 2009.